

אני שומעת לראשונה מיפוט שאשמע שוב-שוב ללא בוש. מאדאם באשה אומרת לי חד וחלק: „אתם, הישראליים, צריכים לעשות את העבודה המלוכלכת ולזרוק אותם מפה.“

אנו מבליים בחברתם של עשירי ג'וניה. חברה דקדנטית, מתנוונת, הממשיכה לחיות את חייה כאילו מאום לא אירע. גברים אלגנטיים, נשים אלגנטיות ומטופחות. הן ילדים יושבים בחדר השני ומשחקים במישיקים אלקטרוניים, או מקשיבים ל-ווקמן. ארוחת מלכים על השולחן.

בעלת-הבית, ג'ולה, הכינה מעדנים מכל טוב. לבנה ופיחית לבנוניות דקיקות לצד סלט ולדורף, שישליק וקבאב על שיפודים לצד כבד אווז, גבינות צרפתיות חריפות לצד מעדן של יוגורט, שום ושמיר. מנות אחרונות כמו מוס שוקולד לצד עוגות לבנוניות מתוקות. קצפת לצד סחוג. שעטנז

ביבלוס

עירת הנופש העתיקה והיפהפה מסומנת על המפה הלבנונית בשם ג'ובייל. ביבלוס נמצאת כ-40 קילומטרים צפונית לביירות. עיריה שלווה, שבה נמל

אנו הולכים אל המיסעדה, הנכנסת כי אצבע לתוך הים. כעת אנו מוקפים בים מכל העברים. עשרות סוגי סלטים, לבנה, וסלט טרי של הרבה פטרוליה ועגבניות. אנו שותים יין יווני יבש, ומקנחים בקפה לבנוני, לא קפה תורכי.

המצרים מתרגשים מהעובדה שאנו יש-ראלים. גם הם לא ראו מעולם ישראלים. כמו עיניהם. ענת מחלקת סיגריות יש-ראליות. אנתנו מתבוננים על הגוף, נהנים מהאוכל והולכים הלאה.

אני נהנית מהמצב הקיים. ענת בדיכאון. זה לא הסיפור האמיתי, היא אומרת. הן סיפור האמיתי הוא במערב ביירות. אני מסבירה לה שזהו הצד השני של המטבע. וגם הוא סיפור. היא מרוצה רק מאוחר יותר, כאשר נראה את הצד הראשון של המטבע.

השני, אני לא רוצה להשוות לשווייץ או ליוון, אך מיפרץ ג'וניה יכול להתחרות בכל נוף משגע אחר, שתייר ישראלי ממוצע נתקל בו בימי חייו. מצד שמאל, על גבעה רמה, יש קאזינו-הילבן — הקאזינו של לבנון. הוא מרשים בגודלו, מצד ימין, על פיסגות ההרים המיוערות, יש כנסיות מארוניות ומינוריים. על גג אחת הכנסיות יש פסל ענק של מריה, הפורשת ידה כלפי הים.

אם רק יהיה שלום, אני אומרת לאורי וענת, אם רק יהיה שלום, זה יהיה המקום שיחליף בשבילי את יוון. חמש

אפורה. התנועה מודחלת באיטיות. אנחנו פוגשים בדרך את טוני וריי, שני טייסי חברת התעופה הלבנונית. אומרים שלום. יומיים בביירות, וכבר יש לנו חברים. טוני סיפר לנו ערב קודם לכן כי נתקע ביום השני למלחמה עם מטוסו במינכן. המטוס נשאר שם, והוא הגיע לג'וניה אחרי טילטולים רבים ושהייה של 20 שעות על אוניית-משא שעליה עלה בלרנקה. טוני יפה-התואר הוא ממוצא בריטי, הוא דורש מאיתנו, עוד באתו ערב, לסיים את החשבון עם הפלסטינים בשבילי העם הלבנוני. הוא מספר שכאשר

אין לאן ללכת

בביירות המיוזרחת אנחנו מטיילים בחלבוה. אני רוכשת באחת החנויות עשרות מחקים מכל המינים ומכל הצבעים. מחקים, למי שלא יודע, הוא השיגעון החדש של הילדים בישראל. הם אוספים מחקים מכל המינים. במלון, כשאני מראה את השלל הקניו לכמה עיתונאים, אני גורמת לנהירה המונית לחנות המחקים. לכל אחד יש ילד בבית.

אנו מטיילים לאורך הרחוב המעוקל. שבו נמצא מלון אלכסנדר. הרבה יותר סביר ליהרג בביירות מפגיעה של מכונית מאשר מכדור של צלף. הם נוסעים כמו משר געים, החראקות שלהם מחרישות-אוזניים. הם עוצרים בחריקות בלמים, מרביצים ויזגים מטורפים. שיקאגו, פשוט שיקאגו.

אנו הולכים לכיוון מערב, לאורך רחוב העצמאות. כלל שאנו מתקרבים מערבה, הבתים יותר נטושים. בקו האדום, בורג' אל-רייק, בניין רב-קומות, שהיה שייך לאחת המישפחות העשירות בביירות ונתן פש כעת עליידי הפלאגנות. בצלמים חיילי פלאגנות המעשנים כולם סיגריות ישרא-ליות.

חוררים. בהצטלבות, ליד מועדון הילל-טופ המפואר, קוראים לנו מאחד הבתים. אנו מוזמנים לעלות לאחת הדירות. זוהינו כישראלים. בדירה הזו גרים ג'ו, אמו המבוגרת וארבע אחיותיו. אחת מהן היא אלופת טניס-השולחן של לבנון. מבין אותנו במסקה קר בטעם של פרחים ובקפה לבנוני. בבית הזה מעריצים אותנו, היש-ראלים. מאוחר יותר אנחנו פוגשות את ג'ו ברחוב ונוסעות איתו לקניית.

טירים בג'וניה

רצועת הכביש המוליכה מביירות צפונה, לכיוון ג'וניה, נראית בלילה כמו הסטריפ של לאס-וגאס — אורות בעצבים. לאורך הרצועה, אלומות ענקיים של מישיקרי-מזל, האולמות מלאים צעירים המשחקים, כשרק קילומטרים ספורים משם נמצא חלק מהעיר במלחמה.

שעות נסיעה מתלאביב, ואתה בג'וניה על ידי אדמות. מגיעים לביבלוס. אנחנו הישראלים הי ראשונים המגיעים לעיר עתיקה זו. היופי מדהים. נמל-דייגים עתיק, מצודה צלבנית מרשימה בגודלה, חנויות מזכרות. אנו עורכים סיור במצודה העתיקה, מקבלים הסברים מפייה של אנגלה.

ביבלוס היא עיר עתיקה ביותר. ידוע שהיתה קיימת כבר במאה ה-14 לפני הספירה, והיא נזכרת גם בספר יחזקאל, שם שמה הוא גבל. גרו שם נגרי-ספינות פניקיים, שעסקו בחיקוק האוניות של צור. הקירבה בין שם העיר וזאת ושמו של התנ"ך באנגלית — ביבל (BIBLE) — אינה מיקרית. נוסף לחיקוק האוניות, עסקו בביבלוס גם בייצור נייר פאפירוס, שיוצא גם למצרים. הנוסח היווני של התנ"ך, שנכתב במצרים, נכתב על הנייר של ביבלוס. היוונים קראו לספרים שנכתבו על נייר כזה על שם העיר, ומכאן שמו של התנ"ך.

בביבלוס היו מיקדשים רבים לאלים פיניקיים ויוונים, בתי-קברות למלכים ור מצודה עתיקה שרידיה השתמרו. יורדים נמל-הדייגים, הצמוד לנמל. עוד מועדון אחד יש שם. מועדוני-שתייה פרי-טיים וחופים פרטיים יש בכל מקום בצפון הלבנון. חתיכות בכיניו וברנשים מטורי-זנים חושפים גופם לשמש.

היה סטודנט, היה מאוד אנטי-ישראלי ומאוד פרו-פלסטיני, אך מאז שהגיעו ה-פלסטינים לביירות הוא שינה את דעתו. כשמתחיל צה"ל לירות את פצצות הר-תאורה ולירות פגזים, הוא אומר: „גבירותי ורבותי, הנה מחיל החיון האוריקולי, יש לי רק בקשה אחת — כשאתם יוצאים מפה, תשאירו לנו את הפטנט כדי שנוכל לשעשע את התיירים.“

החיון האוריקולי שרואים מדרת-הגג של אנגלה וגרוולט הוא מחזה סוריאליסטי. ניתן לראות בבירור היכן מתיימת ביירות המיוזרחת המוארת, היכן מתחילה ביירות המערבית החשוכה, צה"ל יורה פצצות תאורה השופכות על המערב אור יום. שלושה טנקים יורדים במורד הרחוב, כעבור דקות ספורות נשמעים מרחים, ואז נשמעים הבומים ורואים את אלומת-האור. ריי וממחה, הוא מסביר לי: „הנה, זה ארפי-גי, זו בוזקה.“ הלבנונים מומחים כיום לכלי-נשק ולפצצות.

וכעת, על הכביש המוליך לג'וניה, אנו רואים אותם לפני משרדי חברת התעופה הלבנונית. הם נמצאים בחופשה-מאונס. מה יש להם לעשות?

אנחנו בדרך לביבלוס, הנמצאת כ-30 קילומטר צפונית לג'וניה. מיפרץ ג'וניה מרהיב ביופיו. מעגן הר-יאכטות, נמל הספינות, בתי-המלון הר-חדשים המצויים על המים, ההרים מהצד

שקלים

טוחר-כספים בג'וניה מציג לראווה מאות שקלים, שקיבל מחיילי צה"ל והעיתונאים הישראלים. הטוחר תקוע עם הכסף הזה.

של מזון אירופי ולבנוני עשויים לעילאי ולעילאי, כשלפני הכל מוגשים פיטטוק חלבי ושקרים.

השיחה קולחת, ויכוחים אין-סוף. אחת הנוכחות מספרת לי כי שהתה בגרמניה כאשר יהודי כהן זכה באירוויזיון. היא חשבה שהישראלים כולם שחומי-עור ו-מתולתלי-שיער. כשראתה את החייל הישראלי הראשון בג'וניה, ילד בלונדי בעל עיניים כחולות, הרפתעה.

כמעט כולם רוצים שישראל תשלים את המלאכה ותיכנס למערב ביירות: „אתם התחלתם, ואסור לכם להפסיק בא-מצע. זה לא יהיה הוגן.“ זוהי הדעה הר-כללית, לבד מדעתו של פרופסור לארכי-טקטורה בשם ראוול, שגמר כבר שני כקבוקי ויסקי ואומר לענת: „אני שונא אתכם, הישראלים, אתם פאשיסטים. עובדה שטימנתם את הפלסטינים בצלב, בדומה לטלאי הצהוב שהנאצים הכריחו את ה-יהודים לענוד.“

מנסים להשתק אותנו, מבקשים מאיתנו שלא להתייחס. „הוא מרכיטסט“, אומרים לנו. „זה האלכוהול הדובר מגרונג.“ קשה להאמין עדיין שאנחנו אומנם בי לבנון, ושאנחנו בתוך כל החגיגה הזאת. על המירוסת נמצאים גם אנשי השגרירות הגרמנית. אלה נטשו את שגרירותם בי-ביירות, וכעת הם מתגוררים בבית-החולים של ד"ר עמאדי. ממלא-מקום השגריר ור-אשתו מתגוררים בבית-המישפחה.

הקהילה המערבית, הגרמנית-לבנונית, מאוחדת. בעיתות מלחמה עוזרים אחד לשני, משכנים זה את זה בבתים, ובעיקר מבליים ביחד. בכל ערב יש מסיבות, ארוחת-ערב, בילויים במועדון היאכטות, נסיעות לסופי-שבוע בבתים שבהרים.

עיר התנ"ך

מחרת באה אנגלה לקחת אותנו לבילוי במועדון היאכטות. בדרך היא מכינה לנו הסתעה: נוסעים לביבלוס, היא יזמרת. ביבלוס היא עיר עתיקה, צפונית לג'וניה, המכונה עליידי הלבנונים בשם ג'ובייל.

לאור היום נראית הדרך לג'וניה יותר